

РАСУЛ РЗА

СПИТАЙ

Як страждає вогонь –
Спитай золу.
Про смуток очей –
Тільки віям знати.
Як прагнуть руки
Творити щодня –
Людину треба спитати.
Про те, чому пісня сумна,
Обірвана знає струна.
Ноги лишають
На камені слід, –
Як день страждав той,
Спитайся року.
На світі стрічав я
Багато бід,
Не бачив більшої біди,
Ніж горе народу.
Про лихо п'ятьми
Хай скаже сліпий.
Про це вже писати не стану.
Я очі заплющив,
Розплющив їх –
Скількох побратимів не стало!..
Як страждає
Пересохла русло ріки –
Струмка запитай у спеку.
Дороги довгі,
Стежини вузькі,
Спочинок далеко.
Як страждає нога,
Кам'янистий долаючи шлях,
Того запитай,
Хто вершини крутої досяг.
Я в путі,
Іще не досяг я мети.
Що там –
Спека,
Негода?
Чи житиме вірш мій?
Не знаю.
Спитай у мого народу.

Перевод Данило Бакуменко

SORUŞ

Od nə çəkdi,
küldən soruş!
Baş nə çəkdi,
dildən soruş!
İşə susuz barmaqların
kədərini insan bilir.
Nəğmələrin həsrətini
bir qırılmış teldən soruş!
Ömrün çətin yollarında
daşa ləpir salsa ayaq,
gün nə çəkdi,
ildən soruş!
Zülmətlərin möhnətini
kor söyləsin!
Bəm xalların fəryadını
zildən soruş!
Mən kölgəsiz baş görmədim,
El dərdi tək dağ görmədim.
Gözlərimi yumub açdım,
Neçə dostu sağ görmədim.
Nələr çəkdi çaylaq daşı,
seldən soruş!
Yollar uzun, mənzil uzaq.
Sərt daşlara dözmür ayaq.
Dözsün gərək.
Dözsün gərək.
Kim zirvəyə qalxar, deyin,
yollar boyu hər pilləni,
birgünləri, yüzilləri
qəlbimizlə,
beynimizlə,
ömrümüzlə
doldurmasaq.
Mən yolçuyam,
Mən yoldayam.
Od nə çəkdi,
küldən soruş!
Hansı şerim,
hansı sözüm
yaşayacaq məndən sonra?
Mən bilmirəm,
eldən soruş!

СПРОСИ

Как страдает огонь
– спроси золу.
Как тоскует глаз
– это знает веко.
Как жаждут руки
трудиться, творить
– спроси человека.
Отчего песни грустны,
спроси
у оборванной струны.
Если нога
оставит на камне след,
как страдал тот день,
спроси у года.
Много горя видал я
на земле,
не видел горя больше,
чем горе народа.
Пусть о тяжести тьмы
говорит слепой.
Я о ней говорить не стану.
Я закрыл глаза,
открыл глаза, –
скольких друзей
не стало.
Как страдает
сухое русло реки –
спроси у потока.
Дороги длинны,
тропинки узки,
стоянка далеко.
Как страдает нога,
каменистой шагая тропой,
спроси у того,
кто дошел
до вершины крутой.
Я в пути.
Я цели еще не достиг.
Что там,
непогода?
Будет ли жить
на земле
мой стих?
Не знаю.
Спроси у народа.

Перевод: М. Павловой

КРАПЛІ

Крапля по краплі – дощ.
Крапля по краплі – сльози.
Крапля по краплі – сяйвом зірок
Сходять на травах роси.
Крапля по краплі – хліб
Повнить засіки зерном.
Крапля по краплі – турботи клубок.
Крапля по краплі – озера.
Крапля води у спеку –
Щедрість над всі щедроти.
Трути ж гадючої крапля одна
Може людину збороти.
Іскра – це крапля теж,
В ліс залетить – пожежа.
Крапля по краплі – розквіт життя,
Світу людського безмежжя.
Ті, в кого душі, мов крапля, малі
Серце вражають краплинами слів.

Перевод Данило Бакуменко

DAMCILAR

Jagış damcı-damcı yağır.
Göz yaşları yanağdan
damcı-damcı axır.
Şeh damcı-damcı qonur yarpağa.
Tər damcı-damcı düşür torpağa.
Damcı-damcı olur
birinin ruzisi
birinin qayğısı.
Ləyət verir qıymar göndə
bir damcı sərin su.
Yüz illik ömrə son goyur
Bir damcı ilan ağısı.
Bir damcı oddur
Meşəyə yanğın salan – cırtдаğ.
Damcı-damcı göyərir bugağ.
Damcılar, a damcılar!
Bir damcı sözlə də sındırır gəlbi,
yrəyi damcılar, insafı damcılar.

КАПЛИ

Капля за каплей – дождь
Капля за каплей – слезы.
Капля за каплей
нисходит роса на зелень лугов и роц.
Капля за каплей – рожь
собирается в закромах.
Капля за каплей – забота растет.
Капля воды ледяной
для сведенного жаждой рта
драгоценней других щедрот
Яда змеиноного капли одной
довольно, чтоб жизнь оборвать.
Летучая искра – капля одна
порождает пожар лесной.
Капля за каплей – жизнь без конца
восходит по жилам ветвей.
Те, чьи сердца, словно капля, малы,
каплями слов
разбивают сердца.

Перевод А.Тарковского